

Frank Mohn Fusa AS
Venjaneset 217
5641 FUSA

Rapport frå inspeksjon 6. mai 2013

Rapportnummer: 2013.011.I.FMHO

Kontaktpersonar ved inspeksjonen:

Frå verksemda:

Sigbjørn Drengenes, Ivar Hellebø
Bjarne Havsgård, Kirsti Lygre Berlandstveit
Hilde Jørgensen

Frå Fylkesmannen i Hordaland:

Silje Tingstad
Britt Solheim

Resultat frå inspeksjonen

Denne rapporten omhandlar avvik frå inspeksjonen. Dersom vi ikkje får melding om faktiske feil i rapporten innan to veker etter at rapporten er motteken, er rapporten endeleg.

Fylkesmannen i Hordaland fann 2 avvik under inspeksjonen innan følgjande tema:

- Internkontroll
- Lagring av farleg avfall

Avvika er nærare omtala frå side 4 og utover i rapporten.

Frank Mohn Fusa AS må sende ei skriftleg stadfesting innan **1. september 2013** på at avvika er retta. Oppfølginga etter inspeksjonen er nærare omtala på side to.

Sissel Storebø e.f.
senioringeniør

Britt Solheim
senioringeniør

Rapporten er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til: Fusa kommune

1. Informasjon om verksemda

Namn: Frank Mohn Fusa AS	Anleggsnr.: 1241.0017.01
Besøksadresse: Venjanesvegen 217	
Postadresse: 5641FUSA	
E-post: ih@framo.no	Telefon: 55 99 96 00/55 99 96 06
Kommune: Fusa	Organisasjonsnr.: 971 927 925
Bransjenr. (NACE-kode): 28.130	Eigar (org.nr.): 821 313 902
	Kontrollklasse: 3

2. Bakgrunnen for inspeksjonen

Inspeksjonen vart gjennomført for å kontrollere om gjeldande krav fastsett i eller i medhald av forureiningslova med forskrifter blir haldne. Inspeksjonen er ein del av ein landsomfattande kontrollaksjon i verksemdar som driv med overflatebehandling.

Følgjande hovudtema vart kontrollert:

- Internkontroll, herunder risikovurderingar, avviksbehandling og rutinar for ytre miljø
- Handtering av farleg avfall
- Handtering av kjemikalie og substitusjon.
- Sikring mot akutte utslepp
- Prosessanlegg og oppsamlingsbasseng

Stort farepotensial ved stoff som vert brukt i overflatebehandling

Stoffa som vert brukt til overflatebehandling har eit stort farepotensial, både for helse og miljø. Det er derfor viktig at alle som arbeider med slike prosesser følgjer regelverket.

Utslepp til vatn

Prosessvatn inneheld restar av metall og kjemikal som ikkje må sleppast direkte til avløp. Skyljevatt skal reinsast før det kan førast til kommunalt leidningsnett.

Handtering av farlig avfall

Avfall frå overflatebehandling er som regel farleg avfall og må handterast forsvarleg og leverast til godkjent innsamlar eller mottak. Farleg avfall er blant anna brukte bad, botnslam frå bad, slam frå reinseanlegg og kjemikalieavfall.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Verksemda pliktast snarast å rette opp avvika som er omtala i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saka, må de innan **1. september 2013** sende ei skriftlig tilbakemelding med dokumentasjon som viser korleis avvika er retta, gjerne med bildedokumentasjon.

Pålegget om skriftlig tilbakemelding er gitt med heimel i forureiningslova § 49. Vedtaket kan klagast på innan 3 dagar etter at pålegget er motteken, jf. forvaltningslova § 14. Ei eventuell klage bør grunngjevast og skal sendast Fylkesmannen.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom vi ikkje får tilbakemelding med dokumentasjon på at avvika er retta innan 1. september 2013, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forureiningslova § 73.

Vedtaket vil gå ut på at tvangsmulkt må betalast dersom Fylkesmannen ikkje har fått skriftleg stadfesting på at avvika er retta innan fristen. Ei eventuell tvangsmulkt vil vere på 50 000 kroner.

Verksemda kan kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarar må sendast til Fylkesmannen innan to veker etter at denne rapporten er motteken, jf. forvaltningslova § 16.

4. Vedtak om kontrollgebyr

Fylkesmannen varsla i e-post 3. mai 2013 om at Frank Mohn Fusa AS vil få eit gebyr på 11 300 kroner for inspeksjonen, jf. forureiningsforskrifta § 39-7. Dette er gebyrsats 3. Faktura blir ettersendt frå Klima- og forureiningsdirektoratet.

De har rett til å klage på valet av gebyrsats innan tre veker etter at de har fått denne rapporten. Klagen må innehalde den eller dei endringane de ønskjer. Den bør vere grunngjeven og skal sendast til Fylkesmannen.

5. Offentleggjering

Denne rapporten vil vere tilgjengeleg for ålmenta via Fylkesmannen i Hordaland sin postjournal på www.fylkesmannen.no/hordaland, jf. offentleglova.

6. Aktuelt regelverk

- forureiningslova § 7 om plikt til å unngå forureining
- produktkontrollova § 3 om aktsemd og § 3a om substitusjonsplikt
- forureiningsforskrifta kapittel 28 om kjemisk overflatebehandling
- avfallsforskrifta kapittel 11 om farleg avfall
- internkontrollforskrifta § 5

Informasjon om regelverket finn de på www.klif.no og www.regelhjelp.no.

Definisjonar

- **Avvik:** brot på krav fastsett i eller i medhald av helse-, miljø- og sikkerheitslovgjevinga (for eksempel brot på krav i forureiningslova, produktkontrollova og forskrifter heimla i desse lovene eller krav og vilkår fastsett i løyve eller dispensasjonar).
- **Merknad:** eit forhold som miljøvernmyndigheitene meiner det er nødvendig å påpeike for å ivareta helse og miljø og som ikkje er omfatta av definisjonen for avvik.

7. Avvik

Vi fann følgjande avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Verksemda si handtering av farleg avfall er mangelfull

Avvik frå: Avfallsforskrifta § 11

Kommentarar:

Dette omfattar forhold som:

Mellomlagring av farleg avfall og fare for forureining

- Avfallet er ikkje sikra mot utslepp til nærmiljøet
- Deklarasjonsskjema må fyllast ut med riktig EAL-kode

Verksemda skal få installert nytt anlegg for vakuuminndamping av skyljevatnet frå beiseprosessane. Anlegget skal installerast sumaren 2013. Imens har Frank Mohn Fusa AS lagra rundt 30 IBC- dunkar á 1000 liter med farleg avfall utandørs på asfaltdekke. Det er forventa at 5-6 nye dunkar vil bli fylt opp før anlegget er klart til bruk.

Verksemda hadde deklarasjonsskjema for levert farleg avfall, men fleire av deklarasjonsskjemaene for 2012 manglar EAL-kode. Avfallsprodusenten er ansvarleg for sitt farlege avfall og må difor sjå til at kodane vert fylt inn før levering av avfallet.

Tilbakemelding til Fylkesmannen:

Verksemda skal fjerne alt det farlege avfallet som er lagra ute, innan 1. september 2013. Om det ikkje er kapasitet til å behandle avfallet i det nye anlegget for inndamping, skal avfallet leverast til godkjent mottak. Fylkesmannen skal ha mottatt melding om korleis dette avfallet vert handtert innan 1. september 2013.

Avvik 2: Internkontrollen har manglar

Avvik frå: Internkontrollforskrifta § 5 andre ledd punkt 6 og 7

Kommentarar:

Utilstrekkeleg risikovurdering

- Verksemda manglar risikovurdering for lagring av farleg avfall utandørs i vente på at nytt anlegg for inndamping av skyljevatn skal installerast.

Utilstrekkelege rutinar

- Rutine for handtering av farleg avfall må oppdaterast, og også innehalde opplysningar om korleis deklarasjonsskjema skal fyllast ut.

Tilbakemelding til Fylkesmannen

Kopi av endringane i verksemda si risikovurdering og skriftlege rutinar.

8. Merknader

Vi har ikkje gitt merknader under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Fylkesmannen viser til at forureiningsforskrifta kapittel 28 gjelder for verksemda inntil nytt løyve er sendt ut.

Vi vil opplyse om at nye krav til sikkerhetsdatablad gjeld i Noreg frå 10. april 2013. Det er til dømes innført nye faresymbol. Dette er i samband med Noregs implementering av EUs kjemikalierregelverk, REACH. Fleire overgangsordningar gjeld. De må kontakte kjemikalieleverandørane dykkar, så de er sikra at de har sikkerhetsdatablad etter gjeldande regelverk.